

den röde

ARBEIDEREN

Nr. 4

1976 4. Årg.

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund

Pris Kr. 2

REIS KAMPEN MOT LØNNSNEDSLAGET!

Den 10. mars gikk teppet opp for skuespillet mellom LO og NAF ved vårens tariffoppgjør - med "brudd" i forhandlingene, fektning med "plassoppsigelser", mekling og innkalling av Kontaktutvalget. Det tegnet til en "dramatisk" utvikling. Aspengren og Selvig gjorde seg rede til å legge om døgnrytmen i noen dager, og sove om dagen og "forhandle" om natta.

"Forhandlingene" dreier seg utelukkende om lønnsnedslaget skal være stort eller enda større. NAF sto foreløpig "fast" på at det bare skal gis kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen, dvs. ikke noe lønnstillegg i det hele tatt.

I forhold til det opprinnelige økte Aspengren på sin side kravet om generelt tillegg fra 75 øre til hele 1 krone. For arbeiderne i storindustrien vil dette bli knapt 3 % i nominelt lønnstillegg. Når vi vet at det reknes med en prisstigning på ca. 9 % i året som kommer, blir resultatet et gigantisk lønnsnedslag. NAF vil bare at lønnsnedslaget skal bli enda mer gigantisk.

LO-kravet på 12 % er altså helt faktitivt. Det framkommer ved at kompensasjonen for arbeidstidsforkortelsen reknes som 5 % lønnstillegg (!), ved at LOs direkte krav bereknes til 4 % og statlige tiltak (som kommer alle "tilgode" og inkluderer skattelettelse

fra høstens indeksoppgjør!) til 3 %. Slik får en to pluss to til å bli fem!

Det "forhandles" altså ikke om lønnsøkning, men om lønnsnedslag.

I mellomkrigstida dreide også tariffoppgjørene seg stort sett om lønnsnedslag. Men den gangen ble dette sagt åpent. Det pågikk et fortlopende prisfall, og NAF krevde åpent lønnsnedslag. I den situasjonen betydde jo opprettholdelse av de nominelle lønnene reallønnsøkning.

Med dagens inflasjon er situasjonen en annen. Holder ikke lønningene tritt med prisstigningen, får vi reallønnsnedslag. Dette gjør det mulig for LO og NAF å snakke om forhandlinger om lønnsøkning, mens det i virkeligheten dreier seg om lønnsnedslag.

Kombinert og samordnet oppgjør, dvs. "pakkeløsning", er den modellen som skal sikre lønnsnedslaget.

Forts. side 5

LES...

LÆRDOMMER AV GENERALSTREIKEN PÅ ISLAND

Side 2

SITUASJONEN I DANMARK

Side 6

OM BERGE FURRE

Side 6

Landbruksoppgjøret: Småborgerlig bondepolitikk og kommunistenes alternativ

Bondeorganisasjonenes krav ved årets inntektsoppgjør har på nytt brakt spørsmålet om forholdet mellom arbeiderklassens og bondenes interesser i forgrunnen. Som vanlig har SV og AKP-gruppen markert sin "bondevennlige" holdning ved å hevde at bonder og arbeidere har samme interesser i kampen mot den felles fienden: mono-

polkapitalen og staten. Bonde og arbeider må derfor gjensidig støtte hverandres krav, ettersom de begge er "arbeidsfolk" som reiser "rettferdige" krav om høyere inntekt.

"Rettferdige inntektskrav"

Men når er et krav om høyere inntekt rettferdig? Er det rettferdig

når man tjener lite, og urettferdig når man tjener mye? Riktignok synes vi det er rettferdig at arbeiderne i lågt-lønnsindustrien får ekstratillegg, men generelt sett er det ikke slik at et lønnskrav er rettferdig fordi man tjener lite. En arbeider skaffer seg inntekt ved å selge sin arbeidskraft

Forts. side 5

SPANIA - MOT DEMOKRATISK REVOLUSJON?

Klassekampen i Spania skjerpes stadig. Det har siden nyttår vært omfattende streiker og demonstrasjoner i hele Spania som foreløpig har kulminert med urolighetene i de baskiske provinsene den først uka i mars.

Streikene og urolighetene i Nord-Spania har ført til kraftige sammenstøt mellom politi og demonstranter. I den baskiske byen Vitoria 3. mars blei tre mennesker drept og 40 såret. Dette har igjen ført til kraftige reaksjoner fra arbeiderklassens side, og under en demonstrasjon i byen Bilbao blei en 18 årig metallarbeider skutt av politiet, slik at antall dødsfall under urolighetene i Nord-Spania kom opp i fire. Den 8. mars var ca. 250 000 arbeidere i streik i Nord-Spania hvorav 100 000 bare i Bilbao den største av de baskiske byene.

Det er ingen tilfeldighet at det er i Baskerprovinsene at fascistregimet har de største vanskeligheter med arbeiderklassens voksende kampkraft.

Forts. side 2

Trio med høyt spill - fra venstre: Fiskerud, Christiansen og Evjen.

Jøtul-arbeiderne har vist hvordan usaklige oppsigelser og kapitalistenes øvrige splitt-og-hersk-framstøt skal slås tilbake. Etter fem ukers hard streikerkamp ble hovedinnholdet i krava innfridd, og arbeiderne kunne gå tilbake til jobben med oppreist rygg. Jøtul-streiken har demonstrert at arbeiderne har en overlegen styrke når de setter klasesolidariteten opp mot kapitalens framstøt.

Men Jøtul-arbeiderne har ikke bare vært i konflikt med sin egen bedriftsledelse og dens klassefeller i Mekaniske Verksteders Landsforening (MVL). De har ikke minst stått i en snart skjult, snart åpen konfrontasjon med det faglige apparatet. På ny har det vist seg at arbeidernes faglige fiende ikke utgjøres av kapitalistene. Dette er en fiende som de fleste ser og vet hvor de har. Den farligste

fienden er kapitalens representanter i "egne" rekker, i LO-byråkratiet og i de forskjellige "arbeider"partier. Denne fienden er farligst fordi den med større tilforlatelighet kan utgi seg for å representere arbeiderne.

Jøtul-streiken har videre vist at den aller farligste delen av denne fienden fins i de lavere rekker av det faglige apparatet. Forbundsledelsen har med sin stempling av streiken som ulovlig og med sin motarbeidelse av full innfrielse av krava ikke kunnet utrette stort annet enn å bekrefte sin allerede på forhånd tydelige plassering på kapitalistenes side. Forbundsledelsen er på den ene siden bundet av formalprosedyre og på den andre siden forlenget fjernet fra direkte kontakt med arbeiderne. Klubb- og fagforeningsapparatet er langt mer egnet til å undergrave arbeidernes kamp "innenfra".

Jøtulstreiken viser: SETT DET FAGLIGE APPARATET TILSIDE!

"JERN-RINGEN" I AKSJON

Allerede fra starten av tok det lavere fagforeningsapparatet i Jern og Metall i bruk sin posisjon for å knuse Jøtul-arbeidernes rettferdige kamp. Taktikken var velkjent bl.a. fra de samme kretsers intriger under NOR-GAS-konflikten i 1970. "Jern-ringen" av håndplukkede klubbtilitsmenn under ledelse av formann Christiansen og nestformann Fiskerud i avd. 1 uttalte først høyløyd sin "støtte" til Jøtul-arbeiderne, men bare for å manøvrere seg inn i posisjon og ta ledelsen ut av de streikendes egne hender. Neste trekk var å utnytte denne posisjonen til å foreslå først å gå tilbake til jobben i 24 timer og da dette forslaget ikke vant fram, å stevne saken inn for Arbeidsretten og gjenoppta arbeidet - i begge tilfelle uten garantier.

Forts. side 4

SPANIA - MOT DEMOKRATISK ...

For det første er det her Spanias største industrisenter ligger, for det andre har befolkningen her en utpreget nasjonal sjølbewissthett som har fått sitt organisatoriske uttrykk gjennom ETA (Euskadi Ta Askatasuna = Baskerland og frihet).

Det er allikevel ikke bare i Baskerprovinserne at regimet har hatt problemer med en stadig mer militant arbeiderklasse. Det har vært omfattende streiker og demonstrasjoner i hele Spania etter Francos død. Det har dessuten kommet til syne en stigende misnøye innafor borgerskapet sjøl mot fascistregimets voldelige undertrykking. Jeg skal i denne artikkelen forsøke å si litt om bakgrunnen for denne opposisjonen, hvordan den organisatorisk kommer til syne, og til slutt si noe om hvilken utvikling vi kan vente oss i Spania.

Borgerskapets dilemma

Den voksende kampkraften i arbeiderklassen har utdypet motsigelsene mellom de forskjellige fraksjonene innafor borgerskapet på alle nivåer i samfunnet.

Den eksportorienterte industrien er avhengig av "ro på arbeidsmarkedet" for å kunne klare seg i konkurranse med bedrifter fra andre land. At lønningene i Spania er lave er ikke til særlig hjelp når Spania - muligens ved siden av Italia - er det land i Europa idag der flest arbeidsdager går tapt pga. streiker. En total undertrykking av arbeiderklassens kamper har vist seg umulig å gjennomføre i Spania, og det "liberale" borgerskapet har derfor innsett at det må andre midler til for å få økonomien på fote.

Den harde undertrykkinga i Spania har dessuten ikke blitt sett på med så blide øyne i de "demokratiske" landa i Vest-Europa. Reaksjonene på henrettelsene av 5 medlemmer av organisasjonene FRAP og ETA 27. sept. i fjor var nok atskillig kraftigere enn Franco hadde tenkt seg. Riktignok har forbindelsene med omverden nå falt mer tilbake til det "normale" - da særlig etter den nye regjeringas stadige forsikringer om en framtidig libe-

ralisering - men at Spania må få en mer demokratisk fasade dersom utenriksminister Areilzas spådom om spansk medlemskap i EEC og NATO innafor 1980 skal slå til, er sikkert.

Et forsøk på liberalisering vil møte kraftig motstand på den fascistiske høgrefløyen. Fascistene ser med rette en liberalisering som en trussel mot sine interesser. Innføringa av en mer borgerlig-demokratisk styreform vil utvilsomt føre til en utrenskning av de fascistiske elementene innafor statsbyråkratiet, politiet og militærapparatet. Man skal på ingen måte undervurdere ultrahøgres styrke i Spania idag. At de fortsatt har en ikke uvesentlig oppbakking i befolkningen viste seg ved massemobiliseringene under Francos dødsleie og begravelse.

Det "liberale" borgerskapet står derfor overfor følgende dilemma: På den ene sida må en viss liberaliseringsprosess foregå for 1. å få kontroll over arbeiderklassens kamper gjennom mer tilslørte former for klasse samarbeidsorganisering, og derved å få slutt på kaoset i den spanske økonomi, 2. å få innpass i det vesteuropeiske samarbeidet gjennom EEC.

På den andre sida så vil en forsiktig liberaliseringsprosess trues fra to kanter: 1. truselen om et militærkupp fra høgre, 2. faren for at borgerskapet mister kontrollen over utviklinga gjennom at arbeiderklassen ved sjølstendige aksjoner driver demokratiseringsprosessen langt videre enn hva som er akseptabelt for borgerskapet.

PCE - borgerskapets løsning?

Det "demokratiske" borgerskapet står forøvrig ikke samlet når det gjelder hvordan demokratiseringsprosessen best kan gjennomføres. En fraksjon mener at man gradvis kan innføre reformer via det nåværende statsbyråkratiet. På den andre sida har man de to organisasjonene "Den demokratiske junta" og "Plattformen for demokratisk samling", der "Den demokratiske junta" idag er den største opposisjonsgruppering mot fascistregimet. Disse to grupperingene mener at en demokratisering bare kan komme i

stand gjennom brudd med det fascistiske statsapparatet.

Det spanske revisjonistpartiet PCE som er det ledende innafor "Den demokratiske junta" - er utvilsomt det parti som er best organisert og som har flest medlemmer i Spania idag. Hva PCE anser som "kommunistisk" politikk betegnes best gjennom PCEs leder Carillos egne ord sommeren 75 - som det ikke fins noen grunn til å trekke i tvil - om at PCEs samarbeid med borgerskapet representerer et strategisk prinsipp. Gjennom at PCEs medlemmer rekrutteres i stor grad fra arbeiderklassen kan revisjonistpartiet komme til å virke som et effektivt formidlingsledd for et framtidig klassesamarbeid.

Opposisjonen i militæret

Et bevis for at det fins en stadig sterkere opposisjon mot fascistregimet også innafor militæret er den såkalte "prosess 250/75", som i skrivende stund foregår for lukkede dører i Madrid. Det dreier seg om ni offiserer - én major og åtte kapteiner - som blei arrestert i juli 75 da de holdt et ulovlig møte om demokratiseringsprosessen i Spania. Offiserene er anklaget for å forberede et militært opprør og for å tilhøre organisasjonen UDM.

UDM (Den demokratiske militære union) er en organisasjon innafor det spanske offiserkorps som går inn for demokratiske endringer i Spania. Den blei dannet i 74 og hevder sjøl å ha 500 medlemmer og like mange sympatisører.

I en rapport fra UDM som blei offentliggjort i det vesttyske ukemagasinet Der Spiegel 16. febr. blei det satt fram følgende krav til regimet:

- Amnesti for politiske fanger

- Opplysning av det regjeringsstyrte etterrettingsorgan som tar seg av utspionering av kirker, universiteter og fabrikker.

- Avvæpning av borgerkrigsveteranenes høgreradikale sammenslutning.

- Opplysning av den militære etterretningstjenesten som systematisk fører oppsyn med annerledes tenkende innafor de tre vern.

- Opplysning av krigsretten.

500 medlemmer av et offiserkorps på 13 000 mann kan synes lite, men etterhvert som kravet om demokratiske reformer stadig vil bli sterkere i Spania, er det sannsynlig at organisasjonens innflytelse vil øke kraftig. At UDM i framtida kan komme til å spille samme rollen som "De væpnede styrkers bevegelse" (MFA) gjorde i Portugal, skal ikke utelukkes.

Den framtidige utviklinga i Spania

Alt tyder på at Spania i nærmeste framtid vil komme til å gjennomgå en borgerlig-demokratisk revolusjon. Derimot er det tvilsomt om sosialismen står på dagsorden i dag. Arbeiderklassens sjølstendige organisering ser ikke ut til å være kommet langt nok til at den borgerlig-demokratiske revolusjonen kan føres videre til en sosialistisk revolusjon og opprettelsen av proletariats diktatur i Spania. Sjøl om en organisasjon som FRAP muligens i framtida - dersom det makter å utforme en kommunistisk politikk - kan danne grunnlaget for det kommunistiske partiet, virker det ikke som det har den nødvendige basis i arbeiderklassen i dag; og uten et kommunistisk parti - ingen sosialistisk revolusjon.

Th.

SIONISMEN - hvilke problemer har den egentlig løst?

Den israelske finansminister Rabinovsky forsøker nå panisk å forklare for innbyggerne i "Israel" årsaken til den økonomiske krisen som landet står oppe i.

Det israelske statsbudsjettet for 1976/77 regner med en inflasjon på 22% iløpet av budsjettåret. Forgående år var prisstigningen på 27%. Man forventer en nedgang i inntektsnivået på 3,2% målt i penger. Dette betyr i realiteten et lønnsnedslag på 25-30% for "israelerne". Ser man mere detaljert på forventet produktivitet og prisutvikling innafor de ulike sektorer, ser man at matvarer er beregnet til å stige 60% i pris og f.eks. offentlige transporttjenester med 50%.

På et møte i den korporativt organiserte "fagforeningen" Histadruth, sa

nylig en arbeider til sin finansminister:

"Hva er vitsen med å bruke flere og flere penger på de mest moderne våpen? De høye matvareprisene vil jo snart føre til at vi ikke har sunne og friske soldater til å betjene dem."

Finansministeren kunne vanskelig svare.

Hvorfor er det så slik at den israelske økonomien synes å ha løpt ennå mere løpsk enn i den øvrige kapitalistiske del av verden?

Fordi "Israel" er ikke bare et kapitalistisk land - det er en sionistisk stat, det vil si en setlerstat, kunstig og med vold opprettet på et annet folks jord - og med en økonomi som alltid har vært basert på kunstige innsprøytninger utenfra.

tgh

LÆRDOMMER AV GENERALSTREIKEN PÅ ISLAND

Den første mars vendte 45 000 arbeidere på Island tilbake til jobben, etter å ha vært i streik i to uker. Streiken rammet all industri og tjenesteyting bortsett fra statlig virksomhet, og var rettet mot den uthuling av arbeidernes lønninger som den galopperende prisstigningen var skyld i. Etter først å ha avvist et tilbud på 16½% lønnsøkning, oppnådde arbeiderne til slutt et tillegg på 25%. Resultatet av streiken var således en klar seier for den islandske arbeiderklassen, som gikk styrket ut av konflikten.

Vi vil ikke her gå nærmere inn på forløpet av streiken - men i stedet trekke fram tre punkter som den norske arbeiderklassen kan lære av sine islandske venners aksjon.

Det første og viktigste er at den islandske arbeiderklassen avviser det som arbeidskjøperne, LO og staten legger fram som en sannhet, nemlig at lønningene er årsak til inflasjonen. Om norske arbeidere godtar en slik løgn, vil de kapitalistiske kriser alltid bli "løst" ved økt utbytting av arbeidernes. Årsaken til såvel inflasjon som kriser finnes ganske andre steder enn i arbeiderklassen, og framfor alt må en forstå at de er iboende trekk ved selve kapitalismen. Løsningen på disse fenomener ligger derfor i en avskaffelse av kapitalismen. Men dette er en oppgave som bare kan nås på lang sikt. Inntil dette er gjort, må de norske arbeiderne på samme måte som sine islandske kamerater skjære gjennom alt tåkeprat om sammenheng

gen mellom lønninger og inflasjon.

Det andre punktet den norske arbeiderklassen kan trekke lærdom av den islandske aksjonen på, er den mangel på solidaritet med arbeiderklassen som lett utvises av mellomlagene, som jo de fleste statsfunksjonærer tilhører. Mellomlagene vil alltid knytte sine interesser til en av de tre hovedklassene, og i den aktuelle situasjonen på Island støttet de borgerskapet. Siden mellomlagene stadig vokser seg større i forhold til de tre hovedklassene blir det nødvendig for arbeiderklassen å arbeide aktivt for å trekke dem over på sin side i kampen.

Det siste, og i den sammenheng minst interessante punktet, er den systematiske fortiing av den islandske generalstreiken i norsk presse, radio og fjernsyn. Denne tausheten er selvfølgelig ikke tilfeldig - men skyldes framfor alt redselen for at det islandske eksempelet skal vise vei for den norske arbeiderklassen, og dermed velte hele det spillet som staten, LO og NAF fører over arbeidernes hoder i forbindelse med vårens lønnsoppgjør. Mens enhver liten trålwire som kappes slås stort opp var det faktum at hele den islandske arbeiderklassen var i streik gjenstand for liten og ingen interesse. Dette er selvfølgelig ikke overraskende for kommunistene, som for lengst har tatt den borgerlige pressefriheten for det den er: Et talevær for den herskende klassen.

Ø.H.

den røde ARBEIDEREN

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund

Postboks 2863-Kampen, Oslo 5

Postgiro: 2068427

Redaksjon:

Einar Berg
Jan Erik Ryen
Harald Berntsen
Line Dedichen
Kjell Hovden
Eyvind Viken

Ansvarlig: Eyvind Viken.

ABONNEMENTSPRIS:

den røde Arbeideren pr. år - kr.20.-

Røde Fane pr. år - kr.28.-

Pengene kan betales på postgiro 20 68 427

Merk talongen -A- for avisen og -RF- for Røde Fane

STØTTEABONNEMENT:

den røde Arbeideren - kr. 30.- pr. år

Røde Fane kr. 38.- pr. år

Trykk: Eget Kontor-offset.

SETT DET FAGLIGE APPARATET TIL SIDE !

Jøtul-streiken hadde utgangspunkt i en usaklig oppsigelse av en utenlandsk arbeider og en usedvanlig klossete og lite strømlinjeformet bedriftsledelse. På dette punkt har Jøtul-arbeiderne vunnet seier og vist et strålende eksempel på klassesolidarisk opptreden overfor kapitalens splitt-og-hersk-metoder.

Men Jøtul-streiken kom til å dreie seg om mer enn dette. Den utviklet seg først og fremst til en mer eller mindre åpen konfrontasjon mellom de streikende arbeiderne på den ene siden og det faglige apparatet på den andre siden.

I denne konfrontasjonen spilte forbundsledelsen i Jern og Metall en underordnet rolle. Denne ledelsen står i likhet med andre forbundsledelser så langt fra arbeiderklassen, og har så mange ganger vist i praksis at den inntar kapitalens standpunkt at den ikke kan utføre effektivt undergravningsarbeid blant arbeidere som er i streik.

I denne situasjonen får de lavere deler av det faglige apparatet en nøkkelbetydning som muldvarp i arbeiderklassen. Denne delen av apparatet står nærmere grunnplanet og kan dermed lettere og mer fordekt drive sitt intrigemakeri for å knuse alle tillopp til kamp fra arbeidernes side. Det er ennå ikke så klart kompromittert som forbundsledelsen, og kan lettere gi inntrykk av å kjempe for arbeidernes sak.

I tråd med dette spilte fagforeningsapparatet i Oslo Jern og Metall en nøkkelrolle i forsøkene på å torpedere Jøtul-arbeidernes streik. Formannen og nestformannen i avdeling 1 Svein

Christiansen og Kjell Fiskerud proklamerte først full støtte til Jøtul-arbeiderne. Hensikten med dette var utelukkende å frata arbeiderne ledelsen og initiativet, overta forhandlingsposisjonen og framtvinge kapitulasjon. Gang på gang forsøkte de å få Jøtul-arbeiderne til å gå tilbake til jobben uten garantier. De lyktes en gang, men nådde på grunn av MVLs manglende smidighet likvel ikke fram.

I dette muldvarparbeidet utnyttet Christiansen og Fiskerud hele tida kaldblodig den sterke sympatien for Jøtul-arbeiderne blant de øvrige jernarbeiderne til å falle Jøtul-arbeiderne i ryggen. Hvor lenge skal jernarbeiderne i Oslo finne seg i å bli brukt på denne måten? Det har skjedd før - i NORGAS-streiken i 1970 og under heismontørstreiken i 1974 - og det kommer til å bli forsøkt på ny.

Alle klassebevisste arbeidere vil imidlertid merke seg følgende: Frontalangrepet fra det faglige apparatet på Jøtul-arbeiderne rettet seg hele tida mot arbeidernes egen, særskilt valgte streikekomite. Metoden med valg av egen streikekomite til erstatning for klubbstyret i kampsituasjoner er ingen selvfølge eller lek. Den er nødvendig for å gå utenom lovverk regler og vedtekter, og ikke minst for

å sikre en kampløstelse som utelukker de er forpliktet overfor de streikende selv og står under direkte kontroll av de streikende. Derfor rettet de faglige byråkratene hovedangrepet mot streikekomiteen. Hensikten var å ta konflikten ut av de streikendes hender og inn under det faglige apparatets kontroll.

Dette antyder at Christiansens og Fiskeruds opptreden ikke først og fremst er et personspørsmål, men et spørsmål om det faglige apparatets karakter. Med sin opptreden representerer de apparatet, de er bærere av det faglige apparatets karaktermaske. Som Strassburger-tesene slo fast allerede i 1929, er det faglige apparatet gjennom lov- og regelverk og sosialdemokratisk dominans blitt integrert i det borgerlige statsapparatet, som et instrument rettet mot arbeiderklassens kamp.

Kommunistene unnlater ikke å arbeide og ta tillitsverv i klubber og fagforeninger av denne grunn. Men når vi gjør det, er det nettopp bl. a. for lettere å sette det faglige apparatet tilside og erstatte det med særskilt valgte streikekomiteer i kampsituasjoner.

Vi har ingen illusjoner om at det er mulig på ny å gjøre det statsintegrerte LO til kamporganisasjon for arbeider-

klassen - slik som AKP-gruppen har og som gjør at deres "analyse" av Christiansen og Fiskerud forfaller til ren personutskjelling og moralisering. Men vi arbeider for å styrke fagbevegelsens kampkraft, da nødvendigvis på tvers av LO-apparatet.

Det faglige apparatet endrer ikke karakter med personutskifting. SVs støtte til Christiansen og Fiskerud er ikke et feilgrep, men en logisk funksjon av partiets sterke basis i lavere deler av det faglige apparatet.

Sjelden har karakteren av LO-apparatet klarere blitt avslørt enn i Jøtul-streiken. Hver gang Christiansen og Fiskerud slapp til, var de streikende svekket. I den grad de avviste det faglige apparatet, vant de fram.

Sett LO-apparatet tilside!

LÆR DEN "ULOVLIGE" STREIKENS METODE!

STUDER STRASSBURGER-TESENE!

felle av økonomiske kamp. Undergravningsarbeidet fra Jern og Metall-byråkratets side i Jøtul-streiken er som en tro kopi av den streikesabotasjen som Strassburger-tesene advarer og anviser tiltak mot.

SV - med dets solide forankring i det faglige apparatet - ynder å kalle Strassburger-tesene for "noe gammalt herk". Riktig nok ble tesene utarbeidet og vedtatt av Den Røde Faglige Internasjonale allerede i 1929, men bl. a. Jøtul-streiken bekrefter at dette bare viser at de var langt forut for sin tid, og ikke at de er blitt gammeldagse.

Jøtul-streiken viser også at når arbeiderne går ut i kamp, står de bedre rustet til å slå tilbake motstanderen og hans agenter hvis de på forhånd har satt seg inn i streikekampens lærdommer slik de er oppsummert i Strassburger-tesene.

Strassburger-tesene utgjør hovedinnholdet i Kommunistisk Arbeiderforbunds hefte om økonomisk kamp.

"Tvers gjennom lov til seier" (52 sider kr. 7.-). Bestill heftet direkte fra forbundet, Postboks 2863. Kampen Oslo 5!

BESTILLINGSEDEL

Til:
Kommunistisk Arbeiderforbund,
Postboks 2863,
Kampen,
Oslo 5 (postgirokonto nr. 20 68 42)

Jeg bestiller med dette:

...årsabonnement på den røde Arbeideren a kr. 20,- kr.
...årsabonnement på Røde Fane a kr. 28,- kr.
...eks. av Tvers gjennom lov til seier a kr. 7,- kr.
...eks. av Program vedtatt på KAs 2. landsmøte a kr. 5,- kr.
...komplett sett av KAs elementærsirkel a kr. 25,- kr.
...komplett sett av KAs grunnsirkel a kr. 30,- kr.
...Studieveiledning til Lenin: Hva må gjøres? a kr. 5,- kr.
...obligasjon/er til støtte for KAs pressefond a kr. 10,- kr.
...obligasjon/er til støtte for KAs pressefond a kr. 50,- kr.
...obligasjon/er til støtte for KAs pressefond a kr. 100,- kr.
Tilsammen..... kr.

...Er dessuten interessert i nærmere kontakt med K.A.

Bes sendt i oppkrav/pengene er satt inn på postgirokonto nr. 20 68 42.

Navn.....

Gate/veg.....

Postnummer og sted.....

Jøtulstreiken... Fra side 1

I begge tilfelle og videre framover forsøkte Christiansen Fiskerud & co. å utnytte den ekte og sterke sympatien blant jern-arbeiderne i Oslo for Jøtul-arbeidernes sak til å frambringe betingelsesløs kapitulasjon.

På dette tidlige tidspunktet avviste Jøtul-arbeiderne på en mønstergyldig besluttsom måte det faglige apparatets rakkertjeneste for kapitalen - med å utvide sit down-aksjonen til full streik erstatte det sittende klubbstyret med en særskilt valgt streikekomite og med å erklære streik inntil krava var innfridd.

Etter dette gikk "jern-ringen" over til en mer åpen og utfordrende splittelsestaktikk overfor Jøtul-arbeiderne. De forsøkte seg med lumske antydninger om "ekstremist"-innblanding for å avlede oppmerksomheten fra det det gjaldt. Samtidig satte de inn stadig sterkere angrep på Jøtul-arbeidernes egen streikeledelse, den særskilt valgte streikekomiteen. Først gikk de ut mot å yte økonomisk støtte gjennom streikekomiteen, og kom snart med åpne oppfordringer til arbeiderne om å kaste streikekomiteen og avblåse streiken for å komme i forhandlingsposisjon - stadig uten garantier.

"Jern-ringen" demonstrerte med dette at nøkkelen til å knuse streiken lå i å undergrave streikekomiteen og bringe konflikten inn under det faglige apparatets kontroll.

Angrepene på streikekomiteen var ledsaget av stadig mer hultklingende forsikringer om full støtte til de streikende og deres krav. På elegant vis avslørte de streikende i første omgang dette hykleriet ved å be "jern-ringen" om garantier for resultatet av forhandlingene eller for direkte støtteaksjoner hvis forhandlingene ikke førte fram. Slike garantier ville Christiansen og Fiskerud selvsagt ikke gi, og dermed var deres "støtte" ytterligere avslørt.

SV OG NKP PÅ "JERN-RINGENS SIDE

På dette tidspunktet viste SV og NKP sitt sanne ansikt overfor de streikende ved at Ny Tid støttet Christiansen og Fiskerud på lederplass og Friheten gjorde det samme i tilknytning til et helsides intervju om situasjonen med Svein Christiansen.

Og presset fra "jern-ringen" fortsatte, og ga til slutt resultater. På et streikemøte 12. mars (fredag) gikk de streikende med på å stille opp på et møte som avd. 1 med hjemmel i vedtektene hadde innkalt dem til på mandagen etter. Møtet hadde åpenbart til hensikt å sette de streikendes egen ledelse gjennom streikekomiteen ut av spill. De streikende kunne ha svart på innkallingen med å vedta boikott av møtet. Når de streikende på sitt streikemøte fredag 12. mars likevel uten avstemning ble enige om å følge innkallingen, må bakgrunnen ha vært at de begynte å slå sprekker. Streikekomiteen hadde åpenbart ikke lenger full tillit, og våget ikke engang å ta avstemning på spørsmålet.

De streikende var likevel blitt enige om ikke å gå med på noen avstemning på avdelingsmøtet, men vente med avstemninger til et eget møte av bare de streikende som skulle arrangeres umiddelbart etterpå. Den økende usikkerheten og splittelsen blant de streikende kom klart for dagen da Svein Christiansen - på tvers av de streikendes eget vedtak - klubbet gjennom avstemning, og fikk 131 av de streikende (av 263 tilstedeværende) til å stemme for å gå tilbake til arbeidet i 24 timer og avvente resultatet av forhandlingene mellom MVL og fagforeningsapparatet (26 stemte mot, de resterende opptreide i samsvar med det egne vedtaket og avholdt seg fra å stemme).

Dermed hadde Christiansen, Fiskerud & co. tilsynelatende nådd fram

med sitt undergravningsarbeid. De streikende var splittet for åpen scene, de var brakt tilbake til jobben og streikekomiteen var satt ut av spill. Det faglige apparatet hadde tilsynelatende gjenvunnet kontrollen. Nå ventet vi bare på forhandlingsresultatet som vi reknet med var snekret sammen på forhånd og at ville bli anbefalt Jøtul-arbeiderne.

MVL SVIKTET "JERN-RINGEN"

Men så var det noe som klikket, og det var MVLs forståelse for kapitaltenes eget beste. MVL var ikke villig

"Jern-ringen" i funksjon - Gunnar Nilsen (SV og Nyland) til høyre.

til å fjerne driftsbestyreren i forhandlingene. Dermed var det umulig for Christiansen og Fiskerud å anbefale resultatet, som helt klart ville bli avvist av Jøtul-arbeiderne. I stedet for å gi det faglige apparatet det forhandlingsresultatet det trengte for å løse konflikten og trykke sine posisjoner satte MVL "jern-ringen" i en enda mer kinkig situasjon enn tidligere. Hvis Christiansen og Fiskerud nå ikke foretok seg noe for direkte å "støtte" Jøtul-arbeiderne, som nå på ny var i streik under streikekomiteens ledelse, ville de være spilt ut over sidelinja i konflikten og kanskje også for øvrig. Dermed gjorde Christiansen og Fiskerud det de måtte gjøre for å bevare initiativet og forhandlingsposisjonen

framfor streikekomiteen. De gikk inn for 1 times sympatistreik i jernindustrien mandag 22. mars. Men dermed risikerte de også å utløse en massebevegelse til støtte for Jøtul-arbeiderne som lett kunne slippe ut av deres kontroll.

MVL hadde under forhandlingene kommet med en sleivbemerkning om muligheten av å nedlegge Jøtul hvis streiken fortsatte. Christiansen og Fiskerud grep begjærlig denne uttalen for å avlede fra innholdet i konflikten og bringe staten inn i bildet. Slik skulle det skapes en ny basis for

undergraving av streiken og krava. I tråd med sin tidligere holdning kastet SV og Ny Tid seg nå på denne vrien og gjorde statsovertakelse til hovedsaken.

Men samtidig var de streikende og deres streikekomite kraftig styrket og konsolidert på en ny kampenhet bak krava, som følge av MVLs steile holdning. Jern og Metall-apparatet begynte allerede å miste kontrollen. Den direkte støtten til de streikende fra den øvrige arbeiderklassen begynte å øke kraftig, og det kunne utvikle seg til en omfattende konfrontasjon hvor også store deler av det faglige apparatet og ikke minst det samordnede lønnsoppgjøret var innsatsen.

LØSNINGEN FIKSES

I denne situasjonen tok MVL endelig fornuften fangen. Driftsbestyrer Arne Hansen ble ikke direkte fjernet av bedriftsledelsen men det er neppe mange som er i tvil om at det var MVL som fikk utvirket at Arne Hansen selv sa opp sin stilling. Dermed hadde de streikende oppnådd det de ønsket, samtidig som MVL formelt hadde reddet ansiktet og ikke gitt avkall på "styringsretten" ved selv å si opp Hansen.

Med denne løsningen har heller ikke det faglige apparatet kunnet innkassere "full pott". Svein Christiansen uttaler da også at det var en svakhet at resultatet ikke ble oppnådd gjennom de forhandlingene som han fikk i stand. På den andre siden reddet Arne Hansens oppsigelse det faglige apparatet fra en situasjon som lett kunne ha utviklet seg til omfattende avsløring og isolering, fra en mer endelig konfrontasjon med arbeiderklassen.

For Jøtul-arbeiderne og arbeiderklassen for øvrig mangler resultatet derfor noe på å kunne karakteriseres som full seier. Riktig nok ble de opprinnelige krava i virkeligheten innfridd, selv om det skjedde på en "uformell" måte. Men det faglige apparatet har fortsatt et visst grep, noe som ikke minst viste seg da Jøtul-arbeidernes klubbstyre, som på det tidspunktet ikke eksisterte i funksjon likevel holdt eget møte etter Arne Hansens oppsigelse og anbefalte de streikende å gjenoppta arbeidet.

For alle klassebevisste arbeidere er lærdommen av Jøtul-streiken entydig og klar. Den består i at så lenge arbeiderne holder fast ved å bevare ledelsen gjennom sin egen streikekomite, som de selv kontrollerer, vinner kampen fram. I den grad de derimot nedlegger sin egen kamp og ledelse, og plasserer sin skjebe i hendene på det faglige apparatet, er nederlaget sikkert.

Se også leder s. 3

FRA STRASSBURGER-TESENE

"Det agitatoriske og organisatoriske forarbeidet må føres under parolene: "Vent dere ingenting fra de reformistiske lederne, de vil forråde dere". "Ta skjebnen i egne hender". "Forbered dere til kamp, ellers blir dere slått". I denne agitasjonen må en utnytte alle konkrete tilfelle av forraderi fra det faglige byråkratiets side under de siste økonomiske kamper."

x

"Forutsatt at det foreligger en situasjon som er gunstig for streik og det er en kampstemning blant massene, må en skyve i forgrunnen kravet om dannelsen av en streikeledelse som velges av samtlige arbeidere..."

x

"Samtidig må det drives en forbitret agitasjon og propaganda blant massene mot innsettelse av streikeledelser ovenfra og mot forsøk fra det faglige byråkrati på å legge ledelsen av konflikten i hendene på slike komitéer."

x

"Streikeledelsen må lede kampen føre forhandlinger, undertegne den eventuelle overenskomsten. I den forbindelse må det allerede på forhånd erklæres at alle avtaler som det reformistiske byråkrati slutter bak ryggen på de kjempende arbeidere ikke er forpliktende for arbeiderne."

x

"Blir det valgt kampeledelser mot lockout, streikeledelser eller andre kamporganer til en forestående kamp, må en søke å oppnå at det blir vedtatt en spesiell beslutning om rett til å trekke tilbake slike medlemmer av disse organer som ikke etterkommer de oppgaver som er pålagt dem i retning av en energisk gjennomføring av kampen, og som dermed handler mot sine egne velgeres vilje."

x

"Streikeledelsen må forstå ikke et eneste øyeblikk å tape forbindelsen med massene - den må legge vekt på stadig å holde massene underrettet om hva den gjør og sørge for å supplere sine medlemmer gjennom nye, virkelystne og energiske personer, og drive sitt arbeid slik at enhver arbeider kan kontrollere det."

x

"Nettopp når det pågår en streikebevegelse, gjelder det å tidoble energien for å avsløre de reformistiske fagforeningsbyråkrater, deres metoder for å undertrykke streiken, deres manøvrer, deres underhåndsintriger med borgerskapet og den borgerlige stat osv. (...) Selv den minste ideologiske og organisatoriske avhengighet i streikeledelsen av det reformistiske fagforeningsapparatet, selv den minste svekkelse av kampen mot det kan føre til

et nederlag i streiken og til svekkelse av den faglige opposisjonens autoritet, dermed også en svekkelse av de streikeledelsene som er skapt på deres initiativ."

Strassburger-tesene, vedtatt av Den Røde Faglige Internasjonale 1929.

TEORETISK TIDSSKRIFT FOR
KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND
Postboks 2863 Kampen Oslo 5

Jøtul-streiken

er en rettferdig kamp mot uverdige arbeidsforhold og ansettelse i bedriftsløst arbeid for de mest elendige bestemmelser i hovedavtalen. Derfor har også Jøtul-arbeiderne fått brei støtte.

Hva er så årsaken til at streikemønstre nå ender mange arbeidere går fra mønstre, og at de ikke innbyrdes er enige om strategien?

Hva er så årsaken til at Jøtul-arbeiderne og kolleger og fagforeningene ved de andre arbeidstidene i Jøtul-fabrikken og arbeidstidene i ikke helhjerta har gått en med full økonomisk og politisk støtte?

Er det på grunn av spørsmålene finner vi i at denne streiken nå er en gammel sak som ikke har noen direkte økonomiske konflikter her i landet.

Er en helhetlig kamp i arbeidslivet, om strategien og posisjonene. Det er en politisk strid. Selv om man sine hender og prikker forbeholdene uavhengig av det klart at både AP, SV og AKP er deltakere i denne kampen.

SVs politikk i forhold til konflikter i arbeidslivet er klar og utvetydig.

Vår politikk er at det er arbeiderne selv som skal løse kampen og bestemme sin kampanje. SVs rolle som arbeidstidene skal være solidarisk støtte til alle som kjemper for rettferdige krav — uavhengig av hvor nær eller fjernt de eller måtte stå fra den politikk SV står for.

Men det betyr ikke at SV fratar seg sjøl retten til å mene noe om pågående konflikter.

Etter vår mening kan det bare være et mulig utfall på streikskonflikten: Om det er at bedriftsledelsen står fullt og helt og innfrir de selvvalgte krav arbeiderne har stillt. Når alle de 18 000 Jøtul-arbeiderne i Oslo også stiller seg bak disse kravene er det vanskelig å begripe at ikke konflikten nå skal kunne finne sin løsning.

Det har vært skadelig for en endelig løsning på denne konflikten at enkelte tidlige tillitsmenn — som avdelingsformann Svein Christensen — på et tidlig tidspunkt i konflikten ikke gikk klarere ut og markerte seg. Isteden fikk den fagforenede hovedledelsen ekstra instruksjoner gjennom stadig utvekslinger om hvor mange AKP-ere som måtte befinne seg i streikledelsen.

Dette har ført til en mistenksomhet blant de streikende om hvorvidt de virkelig hadde avd. i ryggen.

Når det er sagt — må det imidlertid også legges til at det tilbud Oslo Jøtul-arbeiderne kom med til de streikende, ble det da burde kunne motsette. Når ledelsen imidlertid nå ut og lover full støtte til videre streik, desuavhengig av hva kravene blir innfridd etter 24 timers forhandlinger er ikke dette samme ord.

Leserne ligger på bordet. Nå må taleren ikke forsvares. Derfor må både AKP-ledelsen i Arbeidstidene og streikledelsen i AKP-ledelsen og Streikene skal vinnes og kravene innfris. Støtt Jøtul-arbeiderne!

kjøtt, fisk, egg osv.) i landbruket, men heller ikke mere. Overproduksjon betyr tapsbringende priser, og de som i første rekke rammes av dette er småbøndene.

Høgere priser kan derfor i beste fall bare skaffe småbøndene en galgenfrist, ettersom det vil lette presset for en tid, men slå tilbake med full tyngde når hele produksjonskapasiteten har blitt tatt i bruk og overproduksjon er en realitet. Dette illustrerer småbøndenes allmenne dilemma. Det er bare mulig å styrke vareproduksjonen i det små ved å styrke produksjonen av landbruksvarer i det hele tatt. Men dermed forbedres akkumulasjonsbetingelsene generelt innen jordbruket, og prosessen med kapitalisering og ruinering av småproduksjonen påskyndes.

Det vil derfor være umulig å innfri småbøndenes krav om høyere inntekt via bedre betaling for deres produkter fordi en innfrielse av kravet tvert om vil ruinere dem fullstendig.

Lønninger og matvarepriser

Men bondeorganisasjonenes krav må ikke bare avvises fordi de uttrykker en inntektspolitikk på storbøndenes premisser, men også fordi en politikk som tar sikte på å heve prisnivået på matvarer er klart arbeiderfiendtlig. Enten priskravet innfris ved å øke salgsprisene eller ved å øke subsidierne over statsbudsjettet, så vil resultatet være at arbeiderklassens reallønn presses ned. I det ene tilfellet vil vi få prisstigning på en av arbeiderklassens viktigste lønnsvarer (matvarer tar ca 30% av lønna), i det andre tilfellet vil vi få økt skattepress på reallønna.

Dette er en nødvendig følge av at bøndenes inntektskrav ikke retter seg utelukkende mot profitten. Bøndene bytter ikke sin arbeidskraft mot kapital, men sine produkter mot penger, og rammer derfor enhver inntektstype i samfunnet — inkludert arbeidernes inntekter.

Småborgerlig subsidiepolitikk og korporativismen

"Bondevennene" innen SV og AKP-gruppen har funnet dette forholdet så pinlig at de har sett seg nødsaget til å lansere økt skattelegging av mono-

polisjonismen, og til slutt og sist korporativismen.

Nettopp derfor kan arbeiderklassen aldri møte dyrtidsutvikling eller kapitalens kriseoffensiv ved å kreve økte subsidier eller andre former for statsinngrep. Arbeiderklassens politikk må være å føre selvstendig kamp direkte mot profitten, ved å kreve høyere lønninger.

Men den småborgerlige subsidiepolitikken er ikke bare arbeiderfiendtlig fordi den styrker utbyggings av en korporativ stat. Det småborgerlige kravet om å finansiere økte statsutgifter ved å skattelegge monopolenes profitter innebærer at rammen for arbeiderklassens lønnskamp innsnevres. Monopolenes profitter er et resultat av arbeiderklassens produktive arbeid, og det er arbeidernes fulle rett å kreve at hele produktet skal tilfalle dem sjølv. En beskjæring av monopolenes profitter kan derfor bare komme bøndene til gode dersom arbeiderklassen avstår fra å høste fruktene av sitt eget arbeid fullt ut. Den småborgerlige subsidiepolitikken krever derfor i realiteten framgang for småborgerskapet på bekostning av arbeiderklassen.

Småborgerlig eiendom, prisnivå og bøndenes arbeidssituasjon

Arbeiderklassen har således ingen som helst interesse av å støtte en subsidiepolitikk som har til hensikt å forsvare bøndenes stilling som sjølvstendige næringsdrivende. Fra et proletarisk synspunkt vil det tvert om være riktig å støtte en reformpolitikk som sikter mot å senke prisnivået på landbruksvarer. Bondeorganisasjonene har lansert parolen om at "forbrukerne må finne seg i å betale det som det koster å produsere mat". Men spørsmålet som alle progressive bønder må stille seg er: bør forbrukerne finne seg i å betale det som det koster å produsere mat på basis av småbruksformen? Dagens prisnivå er et resultat av en unødvendig stor innsats av arbeidstid pr. produsert enhet i landbruket. Teknisk sett er det idag fullstendig mulig å redusere den nødvendige arbeidstida i landbruksproduksjonen kraftig, men dette vil kreve en sanering av småbruksstruktu-

ved å gi opp forsvaret for sin privateiendom, og proletarisere seg på basis av en fornuftig utbygging av nabosamvirket innen landbruket. I denne forbindelsen vil det være aktuelt å støtte krav om statlig finansiering av slike tiltak.

Kommunistenes alternativ

Vi mener derfor at bøndene har et reelt alternativ til å slutte opp om bondeorganisasjonenes utopiske, arbeiderfiendlige og bakstreverske krav. Industrialisering av landbruksproduksjonen basert på nabosamvirke vil redusere slitasjon på arbeidskrafta, gjøre det mulig med skikkelige ferie- og fritidsforhold og gi grunnlag for bedre inntekt.

Dette er en politikk som skiller skarpt mellom bøndens interesse av å forbedre sin situasjon i egenskap av å være arbeider, og hans interesse av å forbedre sin stilling som sjølvstendig næringsdrivende. På denne måten følger vi Lenins anvisninger for taktikken overfor bøndene: "Vi må konsekvent gjennomføre følgende hovedlinje i vår politikk overfor bøndene: proletariatet må skille, begrense bonden som arbeidsmann fra bonden som eiendomsbesitter, bonden som arbeider fra bonden som krenner, bonden som sliter fra bonden som spekulant. I denne avgrensinga ligger hele kjernen i sosialismen".

Slik marker vi et kommunistisk alternativ til småborgerskapets arbeiderfiendlige bondepolitikk, en politikk som ikke bare er arbeiderfiendtlig fordi den rammer arbeiderklassens reallønn, men også fordi den ved å forsvare småbøndenes fortsatte eksistens som sjølvstendige næringsdrivende faktisk går inn for å opprettholde en umenneskelig arbeidssituasjon.

Om grupperinger som går inn for å ivareta bøndenes interesser ved å beskytte dem som småborgere har Engels uttalt: "Deres forsøk på å trygge småbonden i hans eiendom beskytter ikke hans frihet, men bare den spesielle formen for hans trelldom. Det forlenger en situasjon hvor han verken kan leve eller dø".

jag

Småborgerlig bondepolitikk ...

Fra første side

til en kapitalist. Det som kjennetegner dette byttet av arbeidskraft mot arbeidslønn er at arbeideren i løpet av det tidsrommet han er ansatt hos kapitalisten produserer et verdiprodukt som er større enn verdien av arbeidslønna. Det økonomiske overskuddet er således et resultat av arbeideres arbeid, men det utgjør kapitalistens inntekt i form av profit.

Fra arbeiderklassens synspunkt er det eneste rettferdige at arbeiderklassen får disponere hele verdiproduktet, og derfor er ethvert lønnskrav rettferdig nettopp fordi det retter seg mot profitten.

Priskrav

Til forskjell fra arbeideren, så skaffer bonden seg inntekt ved å selge det han produserer, ikke ved å selge sin arbeidskraft. Bondens krav om høyere inntekt er derfor et krav om bedre betaling for sine produkter. Men en "høgeprislinje" kan aldri løse småbøndenes problemer. Med den produksjonskapasiteten jordbruket har idag vil såkalte "lønnsomme priser" bare føre til en overproduksjonskrise og følgelig eksport av landbruksvarer til dumpingpriser på verdensmarkedet.

Helt siden omsetningen av landbruksvarer ble underlagt samvirkeorganisasjonene har problemet bestått i å regulere prisnivået slik at man har oppnådd full dekning på det norske markedet for basisproduktene (mjølk,

polkapitalens profitter for å bortforklare denne motsetningen mellom bøndenes og arbeidernes klasseinteresser. Tanken er at hvis en større del av monopolenes profitter overføres til statskassa vil det bli mulig å finansiere økte subsidier til bøndene og samtidig redusere skattetrykket på "vanlige arbeidsfolk".

Vi konstaterer den åpenbart reformistiske teorien som ligger bak tanken om at "monopolkapitalens stat" skulle la seg tvinge til å føre en så "folkevennlig" politikk. Men dette er ikke det viktigste i denne sammenheng. Det viktigste er at denne småborgerlige subsidiepolitikken impliserer staten som koordinator av inntektspolitikken, og den forutsetter derfor et korporativt inntektsoppgjør dersom den skal kunne gjennomføres. Sett på bakgrunn av dette kommer det småborgerlige venstres kamp mot korporativismen i sitt rette, fraseradikale lys.

Styrking av korporativismen er et nødvendig resultat av at bøndene og den småborgerlige klassen forøvrig i viss forstand står utenfor den kapitalistiske produksjonsmåten, og følgelig heller ikke kan kjempe direkte mot kapitalen. Småborgerskapet må derfor basere sin politiske strategi på å stille krav til staten om å gripe regulerende inn i økonomien. Småborgerlige framstøt innebærer derfor alltid en rettferdiggjøring av statsinter-

ren og overgang til mer eller mindre industrialisert, kapitalistisk drift. Dette vil ikke bare komme arbeiderklassen til gode i form av billigere matvarer, men det vil også forbedre bøndenes arbeidssituasjon. Et eksempel vil klargjøre forholdet. 10 småbrukere bygger 10 driftsbygninger. I hvert fjør er det 10 kyr, og det daglige stellet av disse kyrne krever 5 timers arbeidsinnsats, altså 50 timer tilsammen. Hvis småbrukerne istedet bygde ett fellesfjøs ville man ikke bare spare inn store byggekostnader, men også kunne redusere den totale arbeidsinnsatsen til 5-10 timer, eller en reduksjon på ca. 4 timer pr. småbruker.

Eksempelet illustrer hvorledes det teknisk mulige står i motsetning til småbruksformen, eller hvorledes motsigelsen mellom småborgerlige produksjonsforhold og produktivkraftenes høye utviklingsnivå krever at denne eiendomsformen avskaffes.

Kravet om "lønnsomme priser" må derfor avvises, ettersom det er et krav om å gjøre det lønnsomt å opprettholde en småborgerlig driftsform. Fra et proletarisk standpunkt kan kravet om bedre lønnsomhet aldri rettferdiggjøres, fordi det er et krav om å forbedre bøndenes inntekt ved å forbedre deres stilling som sjølvstendige næringsdrivende. Vi har ovenfor pekt på hvorfor dette heller ikke er mulig. Den eneste måten bøndene kan forbedre sine arbeidsforhold og inntekt på er

REIS KAMPEN ...

Fra første side

Arbeiderne har bare to ting å gjøre med dette. Enten kan de sette seg ned og la seg fascinere av skuespillet mellom LO, NAF og staten mens lommene deres blir tømt — til beste for profitten. Eller de kan la Aspengren, Selvig og Kleppe spille for mot sal, og selv reise kampen mot lønnsnedslaget.

Det kan ikke gjentas ofte nok at det ikke er nok å protestere i ord mot samordnede oppgjør. Slike protester gir Aspengren blaffen i. Det er heller ikke nok å bestemme seg for å stemme nei til et anbefalt tilbud — slik SV, NKP og AKP anbefaler. Aspengren er riktig nok redd for avstemminga (derfor har han lagt på 25 øre). Men et flertall på 50,1 % er nok til å bringe pakkeløsninga i havn — og alle som avholder seg fra å stemme vil bli regnet med i dette eventuelle flertallet!

Samordninga må sprenges i praksis! Dette kan bare gjøres ved å stå fast på de lokale krav som er reist, på tvers av ramma — og om nødvendig sette arbeiderklassens "ulovlige" streikevåpen inn bak krava.

Spreng samordninga!

Gjør skuespillet mellom LO og NAF til den farse det er!

De "ulovlige" streikene viser veg- en!

I tidsrommet 27-29 februar sto Tos-trupkjelleren tom. Huleboerne i SV avholdt kongress, og på denne nådde SV sin endelige bestemmelse, samlingsprosessen førte partiet fram - eller bakover - til sitt utgangspunkt: SF. Jernringen er sluttet!

De gamle partiene er fortsatt på plass, de gamle SF's tanker igjen utfordret i høysetet, og gallupprosenten har funnet sitt naturlige leie. De organisatoriske byråkratlovene - som av det tidligere SV-medlemmet Georg Johannessen er døpt lex Gustavsen og lex Furre - er fortsatt inakt. Men så har de også sentralstyret fått inn i sine rekker hr. Rune Slagstad - ekspert i stalinisme!

Riktignok skjedde også en mer dramatisk ending: Finn Gustavsen - partiets eneviddige diktator og nasjonens hoffnarr gjennom en årrekke, ble revet ned fra sin pidestall. Hans mangeårige solosang ble til slutt forvandlet til en svanesang. Ettersom han i egne øyne er et geni som har gudene med seg, oppfattet han tilsidesettelsen som en blasfemi og forsvant gråtende - og bannende - ut fra valplassen. Tåreflommen har fortsatt i form av

sentimentale lerserinnlegg fra bedratte fjernsynsseere som krever gromguttent tilbake.

Hvorfor beholdt ikke partiet Berit Ås - grunnleggeren av økofeminismen - på tronen? Ganske enkelt fordi det aldri hadde vært meningen. Hun var bare den gjøkvalven som skulle slaktes når kvinneåret var omme, den i utgangspunktet tomme mage som samlingsprosessens vilt, selvmotsigende fete fraser kunne meske seg med og som i det hele tatt kunne leve sammen i krig og fred kun fordi de var fraser. Hun hadde imidlertid bak seg en kjærkommen erfaring med barn i trafikken, slik at hun etter skiftende behov kunne holde styr på partiets sløve medlemsmasse ved vekselvis å skilte med rødt eller grønt lys.

Berge Furrees kongevei til småborgertronen var en lenge forberedt seierbondelisten. Men som enhver listig pretendent til tronen, var han også blitt skjenket mistenksomhetens gave. Mot sin vilje fikk han ved siden av seg - som parlamentarisk fører - hr. Reidar Larsen, som fortsatt overfor sjeler som er lette å forføre evner å omgi seg med et skinn av kommunis-

BERGE FURRE - fra sufflør til hovedrolle

me, en tankeretning Berge Furre frykter mer enn han i sin ungdom elsket teologien. Etter valget skottet han derfor, skjelvende i knærne, over til sin nye fryktingytende kamerat, men tok så mot til seg og sa: "Det har skjedd før at tidligere medlemmer av eit kommunistparti har kunna forandre seg." Berge Furre, dette uskyldige, mistroiske Guds lam har ennå ikke til fulle forstått at det bak Reidar Larsens kommunistiske ulveham, bare skjuler seg et falmet småborgerlig saueskinn! (jfr. begrepet "det store hamskiftet")

Det ville for øvrig være en lettere

overdrivelse å si at SV's nye formann har gitt avkall på religionen. Sannheten er at han bare har byttet ut Luther med et mathusiansk, panteistisk svermeri for grunnrenten, forkledd som et økologisk vern om all verdens naturressurser.

Berge Furre er en småborgerlig sosialistisk demokrat og som sådan en levende selvmotsigelse. Han er for avskaffelsen av kapitalen, spesielt den store, men mot å avskaffe privateiendommen, særlig den lille. Han er motstander av borgerskapet, men fanatisk tilhenger av dets mest perfeksjonerte klasseherredømme.

kronikk

SITUASJONEN I DANMARK : Kraftige streikebevegelser siste åra

Det har i den senere tid vært et markert oppsving i dansk klassekamp. Vi får ukentlig melding om nye store streiker, demonstrasjoner og kapitalens motangrep med politiske oppsigelser og rasling med korporative inntektspolitiske fremstøt.

Det er hevet over tvil at "majstrejkene" i 1974 er en milepel i den danske arbeiderklassens historie.

- Vi vil derfor i denne artikkelen ta utgangspunkt i disse streikene og videre betrakte den politiske utviklingen frem til i dag.

"Majstrejkene"

Folketinget vedtok i oktober 1973 en avgiftsøkning på mange varer under sterk motstand fra store befolkningsgrupper.

Den 15. mai 1975 vedtok folketinget på nytt en avgiftsøkning på en mengde dagligvarer - dette resulterer så i den største streikebølgen i Danmark siden 30-årene. I en uke var størstedelen av arbeiderklassen mobilisert i en klassekonflikt så sterk at bare med nød og neppe reformistiske "arbeiderledere" fikk avverget generalstreik.

Kampene startet i den tradisjonelt mest militante delen av dansk arbeiderklasse, blant skipsverftsarbeiderne den 9. mai 1974, da forslaget om avgiftsøkning ble kjent.

Fra morgenen av ble det propagandert for at avgiftsforslaget ville medføre store forverringer i levestandarden. - dette blant arbeiderne på de store skipsverftene Lindø Værft, Odense Værft og på B&W. Arbeiderne vedtok resolusjoner, forberedte seg på kamp og kontaktet andre store bedrifter. Raskt bredte streiken seg til skipsverftene i Ålborg, Helsingør og Århus og før kvelden var over 50 000 arbeidere i streik.

Den 10. og 11. mai brukes til propagandering og mobilisering - LO presses til å vedta en uttalelse mot avgiftsøkningen. Sosialdemokratiet kjemper dog mot mobiliseringen med nebb og klør og LO-formannen Thomas Nielsen stempler det hele som "kommunistisk inspirert hysteri".

Arbeiderklassen er imidlertid i bevegelse, og mandag den 13. mai kommer et foreløpig høydepunkt med innpåk 150 000 arbeidere i streik og kjempedemonstrasjoner i de fleste større byer og foran Christianborg i Køben-

havn. (LO finner det best å trekke "kommunist"-beskyldningene tilbake - det kan jo ikke være 150 000 kommunister).

Den 14. og 15de er det "stille før stormen", diskusjoner, press på socialdemokratiet og spent venting på behandlingen i folketinget. Socialdemokratene og DKP tvinges til å stemme mot, allikevel blir det flertall for avgiftsforhøyelsen i folketinget etter middag den 15de.

Torsdag den 16de, - etter at resultatet er allment kjent blir det en ny eksplosjonsartet aktivitet, en kvart million arbeidere, bryggeriene, kommunikasjonene, transport, hele jern og metall og mange andre sektorer er fullstendig lammet. Det er store folkemengder i gatene og om ettermiddagen oppfordrer Tuborg-arbeiderne til generalstreik.

Men innenfra har socialdemokratene og DKP mobilisert sine tropper og driver effektivt muldvarparbeid, de klarer å dempe bevegelsen og så forvirring - streikene dabber av over helgen, og den neste uken forløper med bare få og stredte streiker.

Reformister i arbeiderne egne rekker har sabotert og splittet kampen og med LOs halvhjertede løfter om å "arbejde for kompensasjon igennem højere lønninger", er det midlertidig slutt på streikebevegelsen.

"Majstrejkene" ledet altså ikke direkte til noen innfrielse av kravene. - streikene var allikevel for store deler av arbeiderklassen en god skole i klassekamp og slik av stor betydning.

Streikene viste skarpt og ubarmhjertig det reformistiske fagforeningsapparats dempende og streikeundertrykkende funksjon, og flere steder ble fagforeningsbyråkraternes direkte sabotasjer avslørt.

Derfor, på tross av:

- at streikebevegelsen var rettet mot en avgiftsøkning ikke mot kapitalen og dens stat.
- at blant kravene som ble stillt var det tilslørende krav om "arbeiderregjering" (allianse mellom socialdemokratiet, SF og DKP)
- at ingen krav ble innfridd

Resulterte allikevel streikene i:

- innledningen til de to årene frem til i dag med harde og langvarige stre-

iker, demonstrasjoner og arbeiderklassens allment økende kampkraft i en forståelse av produksjonens og økonomiens primat i samfunnet, (og i at det går an å streike mot folketinget)

- i en klar illustrasjon av fagforeningsapparats klassekarakter
- samt viktigst, - en gryende bevissthet om årsakssammenheng mellom reallønnsenkinger, kriser arbeidsledighet og selve det kapitalistiske systemet.

Streikene i 1975

"Majstrejkene" inneholdt slik politisk kimen til et sammenstøt mellom arbeiderklasse og kapitalistklasse kimen til den begynnende utvikling mot arbeiderne angrep på selve det kapitalistiske system.

Streikene presenterte dog et defensivt, ren økonomiske krav, og har dette til felles med 1975-streikene. - bare spredt, og i sin spede begynnelse har også i disse klasseperspektivet blitt trukket inn. Årets streikekamper har allikevel resultert i en økt allmen bevissthet på arbeidsplassene og tynge sammenstøt, kapitalistenes angrep og trusler mot de streikende blir sterkere.

Som påpekt i DRAs forrige nummer har den korporative "indkomstpolitikken" blitt et hyppigere brukt ord i dansk politikk i det siste. Dette henger sammen med kapitalistklassen og dens organisasjoners erkjennelse av nødvendigheten av å øke utbyttingen av arbeiderne for å opprettholde profittrenten. I tråd med dette har de fleste av årets konflikter oppstått grunnet kapitalistklassens oppsigelser av eksisterende lønnsavtaler for derigjennom å kunne gjennomføre lønnsstopp. Dermed grunnet forsøk på rasjonaliseringer og øking av arbeidspresset uten kompensasjon, og sist en begynnende streike og demonstrasjonsbevegelse som solidaritetsaksjoner mot oppsigelser.

Årets viktigste konflikter har vært streikene på Uniprint, Sabroe, Nilfisk B&O, Tuborg Storno pedagog- og poststreiken samt gjentagne og langvarige streiker på Lindø og B&Ws forskjellige avdelinger. Streikene har oppstått av ovennevnte grunner og primært rettet krav mulige å oppfylle innen det kapitalistiske system. De reformistiske "arbeiderpartier"

har kjempet frenetisk, med alle midler for å holde streikene på den økonomiske omfordelings nivå (og knapt nok det). At arbeiderklassen spontant har begynt å reagere mot dette utilstrekkelige perspektivet for den økonomiske kampen viser bl.a. innholdet av det rike kulturlivet som har vokst frem i forbindelse med kampene.

Uniprintarbeiderne satte i sin streiksang spørsmålsteget ved kapitalens nedlegging av arbeidsplasser og kapitalflukt, ved den private eiendomsretten til produksjonsmidlene, og allment ved kapitalismens sikkerhet mot depresjoner. De lanserte parolen: "I dag Uniprint, i morgen deg".

Sabroesmedene, som under sin streik arbeidet med bl.a. teater, revy og sketsjer (noe som spesielt var av uverderlig betydning for streikestøttearbeidet) - avslutter sin revy

"Kammerater slut så op
la os gå i samlet trop
i mod kapitalens top"

og erkjenner sin kamp som et frontavsnitt av arbeiderklassens samlede kamp mot borgerskapet.

Som et resultat av småborgerhøyres (Glistrup) mobilisering og støtte for skattenedsettelse og mot de økede utgifter i forbindelse med etterkrigstidens sterke statsintervensjonisme, har det oppstått et sterkt behov for å senke de offentlige utgifter. Dette har vært bakgrunnen for streikene i den offentlige sektor som f.eks. post- og pedagogstreikene.

Pedagogene slo, gjennom vellykkede streiker i København, Århus og Odense i første omgang tilbake oppsigelsestruslene i april 75. Bevilgningene til barnehager, daghjem og behandlingssintitusjoner er imidlertid fremdeles lave, og det foreligger forslag om oppsigelser av 7000 pedagoger i løpet av 76. Mobiliseringen mot oppsigelsene synes i skrivende stund (med unntak av København) splittet og svak.

Rasjonaliseringsplanene for Post & Telegrafvesenet kom frem gjennom gigantplanen Po-75. Denne er en plan for tidsstudier og arbeidsmålinger, hvor resultatet vil bli kjempe-rasjonaliseringer, effektiviseringer og intensivering av arbeidet. Planen skal være gjennomført i 1977 og tar bl.a. sikte på å redusere postombæringene til én gang daglig i gjennom-rasjonalisering og øking av arbeidspresset for det enkelte postbud gjennom oppmåling av postrutene i den geniale enhet "centi-minutter", og gjennom omfattende oppsigelser innen postsorteringen.

Under parolene "ingen nedskæring-er af antallet postarbejdere, ingen kvalitetsmessige forringelser af postarbejdernes tjenester", streiket postarbeiderne og kastet fagforeningsled-

den parlamentariske republikk. (Vi må her skyte inn at Norge forlenget er en republikk. At det borgerlige hustrufellesskapet har en kjæledegge som bærer kongenavn, forandrer ingenting ved saken)

Engstelig som han er overfor sin klasses dystre framtid lener Berge Furre seg til fortiden. Hans primære inspirasjonskilde, det rusmiddel han trøster seg med, heter Søren Jaabæk. I troskap mot sin klasses interesser har han imidlertid måttet opptre som forræder mot sin forgjengers idealer. Jaabæk ville skaffe bondene innflytelse i staten for å senke skattene. Berge Furre derimot krever en dyr stat, dvs tyngere skatter for å lette bondelivet ved hjelp av stats-almisser.

At Berge Furre er republikaner, forhindrer ikke at han har sine kongstanker. I alt har han 3 stykker. Den første består i å ville eviggjøre Nygaardsvolds klassesamarbeidslinje under vignetten "by og land - hand i hand", med det formålet å opprettholde gamle grende-Norge. "Trivelege bygdesamfunn" slik de er i dag, er for ham den beste sosialisme. Sitt ry som radikal skylder han i det hele

tatt som enhver småborgerlig sosialist - en helhjertet vilje til å bruke drastiske middel for å opprettholde reaksjonære tilstander.

Kongstanke nr. 2 skal sørge for at alle jordlapper i dette landet skal gjøres like lønnsomme. Bondene skal avlønnes etter individuell arbeidsinnsats, forvandles til lønnsstakere uten å gi avkall på sin grunneiendom. Det viktigste argument han fører i marken for dette, er at vår småborgerlige topografi krever en slik ordning vårt land er kort sagt så Furret at det ikke ellers kan sjøl-Berges.

Den tredje og siste kongstanke som han har arvet fra eks-kong Gustavsen (som i forbifarten bemerket bare har forflyttet sine renkespillende klovnestreker fra den åpne scene tilbake i kulissene) er et statlig lønnsråd. Som representant for den lille manns gigantomani er han ikke fornøyd med Skånlands lille men vil ha et råd av en riktig fyrstelig størrelse. Teologens siste forsonende olje skal erstattes av en statlig harmonisering av alle inntekter og dermed bringe evig fred på jorden. Disse nådedråpene skal suges "fra monopolene" og fra arbeiderklas-

elsen i sommer. Arbeiderne står her enhetlige og sterke, og statens angrep er foreløpig slått tilbake.

Parallellt med arbeiderklassens økende bevissthet forsumpes den kapitalistiske økonomien stadig mer - 1975 viste totalt 231 000 arbeidsløse, -og borgerskapets angrep forsterkes. I de halvfascistiske København-aviser har det kommet klare rasistiske utkjør mot fremmedarbeidere, og borgerskap, sosialdemokrati og DKP rasler i fellesskap med trusler om politiske oppsigelser og fagforenings-eksklusjoner overfor progressive og streikende arbeidere. De seneste korrupsjons- og overvåkingsskandal-er (i saftig Watergate-stil) har lite hjulpet på den politiske krise sosialdemokratiet på forhånd er oppe i. Proletariatet har dessuten ettertrykkelig vist tomme ned for Anker Jørgensens parole: "lønnsstilbakeholdenhet eller nedleggelse af arbejdspladser" - dette er gjort gjennom den seneste tids daglige nye streiker

Sosialdemokratiet står derfor så svakt som aldri før, og dets klassesamarbeidspolitik og angrep på arbeiderklassen får en mer og mer aggressiv karakter. De fleste av årets streikekamper har, i motsetning til "de ville strejkerne" i 70/71 tatt utgangspunkt i faglærte arbeidere. De ufaglærte og lavtlønnede især i småindustri utover landet har kontinuerlig siden krigen vært truet med oppsigelser og periodisk reallønnsnedgang. Annerledes har det for de faglærte i tungindustrien i byene stort sett vært full sysselsetting og reallønnsstigning helt siden krisen 60/61. Nå har krisen for full tyngde også rammet verftene og annen storindustri i byene. Arbeiderne i disse bransjer, især jern og met, og grafisk har ledet an i 75-kampene. Dette er slagkraftige arbeidergrupperinger i store bedrifter. Et av eksemplene er B&W.

B&W

Den kapitalistiske økonomis forkvaklede planløshet har særlig sterkt vist seg i verftsindustrien, og ennå sterkere enn i Norge er danske skipsverft rammet av krisen. Verftsindustrien er Danmarks største tungindustri, og det er åpenbart at krisen på kort sikt ikke går over. F.eks. vil behovet for tankskip i 1985 antagelig ligge i underkant av 250 mill.t.dv., pr. idag er det kontrahert og under bygging ca. 450 mill.t.dv. Kan den kapitalistiske økonomis ressursløsning og absurditet klarere påvises, viser ikke dette klart nok at profittbegjæret er kapitalens indre logikk?

Verftsindustrien er særlig arbeidskraftintensiv, og superprofitene fra slutten av 60-årene (etter stengningen av Suez-kanalen) har raskt avtatt de senere år. Av den totalt forskutterte

kapital har den variable kapitalandel vært økende, - lønnsutgiftene har blitt støtte uten en tilsvarende produktivetsøkning. Dette henger sammen med arbeidsprosessens spesielle karakter. I likhet med f.eks. bygg- og anleggssektoren har det medført store problemer å rasjonalisere - maskiner kan bare i begrenset omgang erstatte arbeiderne.

Samtidig manes "det japanske spøkelse" på veggen overfor arbeiderne. - Japanske verft er i stand til å underby europeiske med 40% og deres "nøysomhet og flid" betraktes som forbilde for de danske kapitalister. Verftsledere blir sendt på studietur til Japan for å bese de akkumulasjonsvennlige forhold. - Og med den borgerlige humanismens sur-søte forsiktighet kommer bekjennelser om helkontinuerlig skiftgang, 60-timers arbeidsuke, kadaverdisiplin, streikeforbud og talløse dødsulykker som baksiden på flidsmedaljen. - Forhold en må ta avstand fra i det offentlige, mens danske reder og verftsnærings "grand old man" A. P. Møller (kjent for sine nazistiske sympatier) under bordet snuser på verftsindustrien i det fascistiske Syd-Korea. (Hvor det er dødsstraff for å streike.)

Burmeister & Wains maskin og skipsbyggeri er Danmarks største arbeidsplass, og drev i begynnelsen av 70-årene med 150 mill. i underskudd. "Gullasjbaronen" Jan Bonde Nielsen overtok den 10. april 1974 aksjemajoriteten og direktorstolen og som prototypen på "den langsiktig tenkende" kapitalist, går hans plan 78 ut på følgende:

1. Bygging av egnet skipstype (standardiserte bulk-carriers)
 2. Markedsanalyser (når er prisene høyest?)
 3. Periodiske kapitaloverføringer til andre sektorer (i dårlige tider)
- Produksjon etter seksjonsprinsippet (oppdeling og spesialisering av produksjonen) bryter fullstendig med det "håndverksmessige" element av fagarbeid virksomheten på B&W tidligere ble drevet etter. Kapitalen underlegger seg reell arbeidsprosess og tvinger den inn i små deloperasjoner og massearbeid. Arbeiderne disiplineres, arbeidstiden strammes, ny teknologi kan innføres, og tidsstudier og rasjonaliseringer øker merverdi-raten.

Samtidig divisjonaliseres bedriften. - de enkelte avdelinger adskilles organisatorisk fra hverandre slik at en etter "salamiprinsippet" kan skjære bort virksomhetens ulønnsomme deler.

ÅRETS SOMMERLEIR PÅ TROMØYA! PÅMELDING FRA NÅ AV!

Også i sommer vil Kommunistisk Arbeiderforbund avholde sommerleir. I år finner sommerleiren sted på Tromøya ved Arendal i tida 5/7 - 11/7, altså første uka av felleferien. Det er viktig at alle KAs medlemmer og sympatisører allerede nå krysser av denne uka i almanakken.

Viktige emner skal tas opp. Her kan nevnes bl. a. krisa og kommunistenes

sen. Deretter skal en la dem dryppe på folket og la dem regne på bondene og småindustrien. I takt med den økonomiske krisen og i samme grad som bondene får sin gjeldsbyrde økt, gjør han seg derfor rede til å forråde Jaabæk for annen gang: Han forbered seg på å auksjonere bort sine parlamentariske dyder til dumping-pris. I folkets navn. Amen.

J.L.

oppgaver, verdenssituasjonen med særlig vekt på den 3. verden, og sosialfascismen. Dessuten vil KAs aktuelle faglige politikk bli tatt opp til diskusjon.

Som en ser, tegner programmet til å bli interessant og lærerikt. Det er derfor viktig at så mange medlemmer og sympatisører som mulig ser seg tid til å delta på leiren. Vi vil derfor allerede nå oppfordre folk til å melde seg på leiren. Vi vil så raskt som mulig ha en oversikt over hvor mange som kommer. Påmeldinger skjer så fort som mulig og helst innen 1. mai til KA, boks 2863, Kampen Oslo 5. Hvis noen innen 1. mai ikke er i stand til å si om de har anledning til å komme, er det full anledning til å vente ennå en tid med påmelding.

Mer om sommerleiren seinere!

SOMMERLEIRKOMITEEN

På denne måten skulle Bonde Nielsen snu B&Ws 150 mill.s underskudd til en profitt på 300 mill. innen 1978, ellers ville han trekke sin profitt ut. "Verftets målsætning er i korthed størst mulig kapitalfrigjørelse og akkumulation inden 1978, i størrelsesordenen 300 mill.kr." Skjer ikke dette, "vil verftets langsigtete fremtid være tvilslom". (Plan 78)

At over 1000 arbeidere i følge denne planen skulle kastes på gaten betød selvfølgelig intet v.s. de gode profittutsikter.

Men:

dette betød noe for arbeiderne, og da planen ved en tilfældighet ble kjent resulterte det i omfattende kamper på verftets fleste avdelinger fra høsten 74 og frem til i dag.

Ved siden av Bonde-Nielsens "kontraheringsfilosofi" var et vesentlig prinsipp for å øke profittraten fastfrysing av lønningene.

Dette var bakgrunnen for at 200 arbeidere ved B&Ws klubb 4 gikk til streik den 18. sept. 75. - årets viktigste streik på B&W. Den første av en serie på 14 60 000-tonns bulk-carriere var nesten ferdig og prøvetur var berammet til den 20. aug. - Arbeiderne krevet et høyere bonustillegg enn bedriftens lønnsstoppforslag. - et krav som ville ha betydning for de resterende 13 skip.

Streiken var dessuten av stor betydning for hele den danske arbeiderklassen da den prinsipiell tok effektivt avstand fra sosialdemokratiet/LO og Dansk Arbejdsgiverforenings lønnsstoppolitikk. Streiken blir etterfulgt av flere streiker i andre B&W avdelinger, og blir raskt kjent ulovlig først av DA/LO og senere av arbeidsretten. De streikende organiserer en selvstendig streikekomite utenfor fagforeningen og oppretter egne økonomi- propaganda og aksjonsutvalg. De oppsøker en mengde andre arbeidsplasser og får sterk støtte utenfra. Den 25. aug. blokeres verftet, ingen transport slipper gjennom blokaden, og havnearbeiderne stiller seg solidarisk og nekter å losse B&W-varer. Arbeiderne ble idømt kjempebøter, men propaganderte effektivt ut under parolene:

"Bekjemp nedskæringer og overenskomstindgræpet!"

"Lad kapitalen betale krisen selv!" og høstet sterk økonomisk støtte gjennom en landsomfattende støttekampanje.

Fagforeningen saboterte streiken så sterkt som mulig. Først idømte den hver av de streikende 1500kr. i bot, og så samme dag 26/9 trår jern & met, formann Paulus Andersen til med trusler om hele klubb 4's eksklusjon av forbundet. Den 31/9 vedtar jern & met, å stille arbeidet fritt dersom arbeidet ikke opptas på mandag den 3/10. (At arbeidet stilles fritt betyr at

alle kan søke arbeidet - i prinsippet at arbeiderne er oppsagt) - Arbeiderne vedtar rasende, og med overvelde- ne flertall å fortsette kampen. Arbeiderne trues med både oppsigelser og eksklusjon av fagforbundet, men blokaden er effektiv og bedriften lider store tap. Paulus Andersen blir derfor sendt ut til arbeiderne og møtes med - ingen som hilser, ingen diskusjon ingen ledige stoler og isende stillhet.

Dagen etter kommer bedriften med forslag om forhandlinger, og stiller med en gang et ekseptabelt forslag.

- Streiken er vunnet til seier.

Streiken hadde stor politisk betydning, - arbeiderne trosset kapitaliststatens arbeidsrett, de trosset kapitaliststatens fagforeningsapparat og de trosset kapitalistens trusler om politiske oppsigelser.

Arbeiderne slo en bresje i LO/DAS lønnsstoppolitikk, og de aktiviserte ikke bare seg selv og sine familier i streikeorganiseringen, men også store grupper progressive studenter og arbeidere i støttearbeidet.

Situasjonen i dag

Vi kan oppsummerende si at det danske proletariats kampkraft og kamperfaringer øker, mens krisen brer om seg.

Eksempelvis er arbeiderne på B&W på nytt i kamp etter at fire arbeidere ble oppsagt på initiativ av den DKP-kontrollerte fagforeningen. Grunnen var de fires protest mot fagforeningens sensur innføring på alle løpesedler. Mot disse politiske oppsigelser drives det et landsomfattende støttearbeid. (B&Ws nylig offentliggjorte regnskap for 1975 viser et overskudd på 30 mill. - og prognosene for 1976 tyder på et overskudd på ca. 100 mill. - samtidig som det er planlagt oppsigelser av 2000 personer. - Bonde Nielsen har foreløpig grunn til å smile)

Allment har kampene på nyåret tiltatt, og arbeidere ved 25 bedrifter var i streik bare i januar.

Allikevel:

på tross av den danske arbeiderklassens stadig sterkere erkjennelse av seg selv som klasse, på tross av dens stadig mer militante kamp, finnes det ennå ingen koordinator, proletariats ekte klasseorganisering mangler, - det finnes intet landsomfattende kommunistisk parti i Danmark.

Før et slikt parti oppstår og blir slagkraftig vil neppe den borgerlige stat kunne knuses og arbeiderklassen gjennomføre sitt, proletariats diktatur.

Og før dette skjer kan ikke økonomien planlegges, og arbeidsplassene trygges - men det hele bare forsumpes mer og mer.

W.P.

Staten la 2. mars fram sitt tilbud til de statsansatte foran vårens lønnsoppgjør. Tilbudet går i korthet ut på følgende:

1. Lønn før skatt skal i gjennomsnitt stige med 5,1 %. Disse prosentene omfatter såvel kronetillegg, som prosenttillegg og etterslep.

2. Arbeidstida skal ikke være mer enn 40 timer i uka. I følge statens beregninger svarer dette til en lønnsøkning på 5 %.

3. Regjeringen vil gi en skattelette på 1100 millioner og øke subsidiene med 100 millioner.

Etter statens beregninger vil dette føre til at lønnstakernes disponible realinntekt (lønn minus skatt minus prisstigning) vil øke med omlag 3 %. La oss imidlertid se nærmere på disse tallene og det reelle innholdet i tilbudet fra staten.

mer jo aldri til syne som tillegg i lønna.

For det tredje: Den lovt skatteletten på 1100 millioner eksisterer ikke, det korrekte tall er 400 millioner. Dette skyldes den helt nye praksis som DNA-regjeringen har innført ved lønnsoppgjørene en praksis som kort og godt går ut på at det en fikk ved forrige lønnsoppgjør også må forstås som et tillegg ved dette oppgjøret. Akkurat de samme lusne kronene som en fikk i skattelette i høst, skal en altså "få" nok en gang til våren. I praksis er dette ingenting annet enn om NAF hadde sagt at utgangspunktet for vårens lønnsoppgjør ikke er lønna i inneværende periode, men denne lønna minus de tillegg som ble gitt ved siste lønnsoppgjør! En tør knapt tenke seg hva denne helt nye praksis vil få for kon-

Så er de igang igjen. Det går mot vår og ny sirkussesong. Starten er allerede gått. NAF og LO har hatt sitt første møte og sitt tradisjonelle brudd. Selvig og Aspengren satt der og holdt hverandre i hendene og var såre enige om at dette er så vanskelig at det er best å overlate det hele til meklingsmannen. Dessuten var det mye nærmere Skånlands tankebaner. Det er så koselig. Det er rart med det, men en kjenner seg så trygg når alt er ved det gamle.

Det blåser på LO-toppen har jeg hørt. Aspengren trapper ned og kampen om å få plassen ved siden av Selvig er i full gang. Det blir nok fest når han Tor går. Det blir nok mange og lange taler. Han får medaljer - kongens gull for samfunnsgagnlig arbeid og gullnål fra NAF. Det blir stor stas med tårer og mye fett flekk i ren spekksaus. Godt en ikke blir invitert. Og Aspengren får løfte om at han kan benytte NAFs hytter og båter så mye han lyster. Litt takknemlighet er på sin plass ved en slik anledning.

STATENS LØNNSTILBUD: Lønnsnedslag på 3.5 prosent

For det først: Lønna før skatt vil fra 1. mai i år øke med vel 5 %. Det vil i følge statens tilbud ikke bli noen avtale om indeksregulering fram til 1. mai 1977, slik at dette er den totale lønnsøkningen i perioden.

For det andre: Arbeidstidsforkortelsen vil for svært mange statsansatte ikke få noen betydning, idet de allerede arbeider 40 timer eller mindre i uka. I alle fall er det det rene vass å ta hensyn til dette når det er spørsmål om størrelsen på den disponible realinntekten, en arbeidstidsforkortelse kom-

sekvenser for de kommende tariffoppgjør...

Av de 500 millionene skattelette som gjenstår, må 100 millioner trekkes fra for å dekke utgiftene til de økte subsidiene. Den reelle skattelette staten tilbyr er altså 400 millioner noe som svarer til en nominell lønnsøkning på omlag en halv prosent.

Staten har selv anslått prisstigningen til å bli 9 % i det kommende år. Når den da samtidig tilbyr en økning på 5 1/2 % i lønningene før skatt, er det lett å regne ut at dersom statens

tilbud går igjennom, vil følgende av det kommende lønnsoppgjøret for de statsansatte side være et lønnsnedslag på 3 1/2 %. Eller enklere uttrykt, om en nå tjener 4000 kr. pr. mnd., vil en neste år få 3900 kr. pr. mnd., når en regner i samme kroneverdi. Dette er det faktiske innholdet i statens tilbud overfor de statsansatte, og alt snakk om at opplegget garanterer en reallønnsøkning på 3 % må avvises som det det er: LØGN!

Ø. H.

SECURITAS-VAKTENE VISER VEGEN I KAMPEN PÅ TVERS AV SAMORDNINGA!

Natt til 13. mars gikk de 400 arbeiderne i vaktelskapet Securitas til streik i protest mot samordnet oppgjør. De krever frie forhandlinger uavhengig av oppgjørsramma, og vurderer videre tiltak. Et aksjonsutvalg var nedsatt.

Følg Securitas-vaktenes eksempel! Kjemp mot lønnsnedslaget ved å reise en massebevegelse ut fra grunnplanen på tvers av samordninga!

LES OGSÅ

GNISTEN

Organ for Kommunistisk Universitetslag

Fås ved henvendelse til:

Kommunistisk Universitetslag,
Postboks 3815
Ullevål Hageby
Oslo 8

ARBEIDER ÆVV ARBEIDER ÆVV ARBEIDER ÆVV

FRED ÅKERSTRÖM I TV

Det har vært vanskelig for Fred Åkerström å bli omtalt i norsk borgerpresse for ikke å si umulig å få seg tildelt sendetid i norsk TV. Hans dyktighet som visesanger og særlig Bellmann-tolker tiltross. Grunnen var tydelig nok: Han var kommunist og hans viser hadde en slik snert og ble framført på en slik måte at borgerskapet ikke våget å presentere denne fargerike personlighet og snerrende politiske ironiske person for det norske folk. Nå er situasjonen en annen. Samtidig med at disse linjer skrives opptrer Fred i norsk TV. Grunnen ligger klart i dagen. Fred er blitt sosialdemokrat og utgjør følgelig ingen fare for borgerskapet lenger med sin visekunst. Fred har iflg. Dagbladet tenkt å be Palme om unnskyldning og håper å bli med på hans valgkamp. "Jeg er kommet fram til at virkeligheten finnes i sosialdemokratiet. Det er der den svenske arbeideren finnes," uttaler Fred i samme avis. Dagbladet kaller artikkelen "Visesanger med politisk avhopp". Jeg tror jeg ikke vil kalle det avhopp, men en fullstendig kapitulasjon.

For ca. 2 år siden hørte jeg Fred på en konsert i Marx/Engels-huset i Göteborg. Fred tolket Bellmann etter min mening mer enn mesterlig, og det var tydelig at Bellmann gikk rett i hjertet på det i hovedsak proletære publikum. I anmeldelsen skrev jeg: Fred er overbevist kommunist, hvilket

han aldri legger skjul på. Hans tolkning av teksten og hans foredrag av visene skjer ut fra hans bakgrunn og kommunistiske overbevisning. Derfor har Fred greidd det svært få kunstnere har greidd: å gjøre kunst tilgjengelig for alminnelige arbeidsfolk."

Fred Åkerström har som de fleste kunstnere utviklet sin kunst. Det er en alminnelig oppfatning at han kunstnerisk utviklet seg kolossalt i sin kommunistiske periode. Et lite bevis: Hans Bellmann-LP fra 1969 og hans LP i slutten av 1974. Vil utviklingen fortsette i hans sosialdemokratiske periode? Framtida vil gi svar. Ett er i hvert fall sikkert: Han får et større publikum, men et annet. Nå skal han ut og synge for "sossarna". Jeg kan vanskelig tenke med Fred Åkerström synge sanger om "jæmlighet" med like stor kraft og entusiasme og kraft som han eksempelvis sang "den trojanske hesten".

"---dår sitter ryttn#ster Palme i sadlen, profesjonell er hans sambeidsritt, han får applåder från borgarn å adeln, for at han gjort deres røde til sitt. Han slipar sporen och utbrister soja och Hjalmar Branting han ler i sin grav, når så den okända hesten från Troja til Sträng(a)spel går i klassförsoningstrav---"

Vi, dine tidligere kommunistiske kamerater i Norge beklager dette, Fred.

Eyvind.

KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND

Sentral adr.: Postboks 2863,
Kampen, Oslo 5

Bergen: Bjørn Løvdahl,
Sigurds gt. 17,
5000 Bergen

Tønsberg: Tor Larsen
Fagerheimsgt. 14A
3100 Tønsberg

Porsgrunn: Harald Baun,
3980 Åby.

Drammen: Peter O. Pedersen,
Solberggt. 10 b,
3000 Drammen

Kristiansand: Ingeleiv Henden,
Skutevn. 6 e,
4620 Vågsbygd

Lillestrøm: Marie Nordby,
Bekkevn. 4,
2006 Løvenstad

Trondheim: Ingmann Eidskrem,
Singsakerbakken 13,
7000 Trondheim

Vennesla: Ole Langeland,
4652 Øvrebo

Haugesund: Georg Vikshåland,
Box 1008 Rossebø
5500 Haugesund

Mo i Rana: Inge Myrvoll
Vikavegen 60
8600 Mo

KOMMUNISTISK UNIVERSITETSLAG (KUL):

Bergen: Postboks 29,
5014 Universitetet, Bergen

Oslo: Postboks 3815
Ullevål Hageby
Oslo 8

Trondheim: c/o Finn R. Johannesen,
Strandgt. 5-7b,
7000 Trondheim

MARXIST-LENINISTISKE UNGDOMSGRUPPER (MLU):

Postboks 41, 1345 Østerås